

KALLELSE

2023-03-09

Sammanträde med: **Överförmyndarnämnden**

Tid: 2023-03-17 kl. 13:00

Plats: Best Western Hotel Statt, Katrineholm

Arne Lundberg
Ordförande

Pirjo Olsson
Sekreterare

Nämnden samlas klockan 08:30 på Best Western Hotel Statt i Katrineholm för en halv planeringsdag. Dagordning skickas ut separat.

Information/diskussion

- **Allmän genomgång av verksamhetens område:**
Jurist/enhetschef Jenny Dunberg
  - a) statistik allmän
  - b) statistik årsräkning
  - c) avvikelser
  - d) beslut tagna sedan föregående nämndsammanträde
  - e) ekonomi
  - f) personalsituation/verksamhetssituation
- Kommunstyrelsen Gnesta
- Inspektionsprotokoll Länsstyrelsen - utkast
- Ärendegång avseende hur ett godmans- eller förvaltarskap blir till
Jurist/överförmyndarhandläggare Matilda Jerlström
- Granskning av årsräkning och statistiken som rör detta
Överförmyndarhandläggare Marita Arola

ÄRENDEN

Justering

Punkt	Ärende	Ärendemening
1.	ÖFN/2023:8	Ansökan byte av ställföreträdare - akt 4160 <i>/Sekretess/</i>
2.	ÖFN/2023:10	Planeringsförutsättningar 2024

Varmt välkommen!

Arne Lundberg
Orförande

DATUM 2023-03-08

TJÄNSTESKRIVELSE

Kommunledningsförvaltningen

TJÄNSTESTÄLLE Överförmyndarkontoret
HANDLÄGGARE Jenny Dunberg

Till Överförmyndarnämnden

DIARIENR ÖFN/2023:10

Planeringsförutsättningar 2024**Förslag till beslut**

Överförmyndarnämnden föreslås besluta

att godkänna förslag till planeringsförutsättningar 2024 för
överförmyndarnämndens verksamhetsområde

Sammanfattning

I planeringsförutsättningarna beskriver nämnden sina utmaningar, förändringar och trender på kort och lång sikt med beaktande av bland annat ändringar i lag, statliga reformer och kommunala beslut som påverkar verksamhet och resursbehov. Nämnden beskriver även förekomsten av strukturella förändringar och eventuella ändringar i lokalbehov.

Jenny Dunberg
Jurist/enhetschef

Skickas till: Kommunstyrelsen i Flen, Gnesta och Vingåker kommun. Akt.

Perspektiv att beakta vid framskrivning

För att ge ett allsidigt underlag för politiska beslut bör vissa ämnesområden beaktas i beredning och framskrivning av ärenden som är av stor omfattning och/eller av strategisk betydelse.

I syfte att bättre tillgodose de förtroendevaldas behov av information, minska risken för bristande beslutsunderlag och göra tjänsteskrivelser mer likartade oavsett nämnd, ska beredningen av varje ärende av övergripande, strategisk och/eller principiell karaktär minst omfatta överväganden kring följande perspektiv.

När ett perspektiv bedöms sakna relevans för det aktuella ärendet är det inte nödvändigt att beskriva det i skrivelsen, dock bör det noteras att perspektivet har värderats.

1. Medborgarperspektiv (för att beskriva ärendets/beslutsförslagets nytta för kommunens medlemmar – vilket kan omfatta exempelvis: påverkan för vissa grupper, näringsliv, civilsamhälle, geografisk hänsyn, delaktighet - medborgar-/brukardialog med mera),
2. Kommunalekonomiskt perspektiv (kort- och långsiktiga kostnader, kort- och långsiktig finansiering, effektivitet, investeringsbehov, eventuell påverkan på annan verksamhet med mera),
3. Juridiskt perspektiv (aktuella lagrum och deras innebörd för ärendet med mera), samt, beroende av ärendets karaktär, vanligen även:
4. Hållbarhetsperspektivet utifrån Agenda 2030 (miljö och klimat, social och ekonomisk hållbarhet inklusive bland annat folkhälsa, barn, jämställdhet, mångfald och tillgänglighet, samt säkerhets- och beredskapsfrågor)
5. Samverkans- och medarbetarperspektiv (kommunen som arbetsgivare med fackliga organisationer, arbetsmiljö, konsekvensanalys, med mera)

Planeringsförutsättningar 2024

Nämnd: Överförmyndarnämnden

Budget enligt Strategisk plan: 4 056 tkr

1. Beskriv nämndens utmaningar, förändringar och trender på kort sikt

1. Rekrytering av ställföreträdare; är en oerhörd utmaning i större delen av landet. När inga ideella krafter finns att tillgå och kravet på att kommunen ska ha en fungerande överförmyndarverksamhet finns kvarstår valet att betala för insatserna. Erbjudna högre arvoden jämte utbildning och rådgivning. Idag finns privata företag som bedriver god mans- och förvaltarverksamhet. Ställföreträdarna från de privata företagen är betydligt mer kostsamma än övriga ställföreträdare. Att anlita företag som erbjuder "professionella ställföreträdare" kostar mellan 31 800-60 000 kr/år/ärende. Att jämföras med nämndens snittarvode på ca 11 500 kr/år/ärende. Nämnden har valt att inte anlita dessa företag, men måste då fortsätta arbeta för att, på ideell basis, kunna attrahera ställföreträdare.
2. Prisbasbeloppet höjs från 48 300 kr år 2022 till 52 500 kr år 2023. En höjning som påverkar de av nämnden beslutade arvoden som samtliga baseras på procent av prisbasbeloppet. Även Skatteverkets höjning av skattefri milersättningen påverkar nämndens kostnader.
3. Kompetensförsörjning; behålla tjänstepersoner med stor erfarenhet i verksamheten. Attrahera tjänstepersoner med lämplig utbildning och/eller erfarenhet.
4. Digitalisering; För att bedriva en verksamhet med hög kvalitet och rättssäkerhet finns behov av ytterligare digitalisering, e-tjänster samt möjlighet att använda säker e-post gentemot allmänhet, banker och andra myndigheter.
5. Kontinuitetsplanering; Nämndens förvaltning utgörs av fem anställda tjänstepersoner. Vid sjukdom, semesterar och dylikt riskerar verksamheten snart att få problem med kontinuiteten. En liten verksamhet innebär få nyckelpersoner som samtliga är nödvändiga för att bedriva kärnverksamheten. Överförmyndarnämndens verksamhet är obligatorisk i varje kommun och bedöms även vara samhällsviktig utifrån verksamhetens påverkan på enskildas möjlighet att få tillgång till sina tillgångar. Samverkan med Gnesta och Vingåker har inneburit en kvalitetshöjning eftersom det har varit möjligt att bredda kompetensen och en tryggare verksamhet i och med fler anställda tjänstepersoner. Sårbarheten är dock fortsatt stor vilket

kommer sig av ett ökat antal ärenden och allt mer administration.

6. Ökade krav på verksamheten, från bland annat tillsynsmyndigheten Länsstyrelsen i Stockholm och från tingsrätten som har rätt att förlägga överförmyndarverksamheten att utföra tingsrättens utredningar. Detta innebär en ökad administration vilket tynger verksamheten. Administrationen har ökat med 20 % sedan 2019. För överförmyndarkontoret innebär detta att mer arbete utförs med samma resurser.
7. Högre krav på kompetens hos tjänstepersoner och ledamöter
8. Högre krav på kompetensen hos ställföreträdare kräver mer resurser till utbildningar, som nämnden är skyldig att enligt lag att tillhandahålla.
9. Dataskyddsförordningen; verksamheten uppvisar brister och saknar resurser, alternativt har ingen möjlighet att avdela resurser för att helt avhjälpa dessa, se bla Dataskyddsombudets inspektionsrapport från 2020 och verksamhetens Plan för dataskyddsarbete. Arbete pågår.
10. Barnkonventionen; verksamheten uppvisar brister och saknar resurser, alternativt har ingen möjlighet att avdela resurser för att avhjälpa dessa. Arbete pågår.
11. Prop. 2020/21:150, Ett stärkt barnperspektiv i vårdnadstvister (Bland annat: föräldrabalken 6 kap 10 d-10g §§ - För ÖFN arvodera och utöva tillsyn över Tillfälliga vårdnadshavare)
12. Prop. 2020/21:160; folkbokföringslagen (För ÖFN ökad skyldighet att anmäla felaktiga folkbokföringsadresser, civilstånd, medborgarskap, familjebildning etc)
13. Lag om framtidsfullmakt; nu börjar framtidsfullmakterna att träda i kraft. Nämnden noterar att flertalet gett upphov till ärenden som kräver stor utredningsinsats.
14. Fler "tung" ärenden; exempelvis komplicerade förvaltare som kräver mer av både tjänstepersoner och ställföreträdare.

2. Beskriv nämndens utmaningar, förändringar och trender på längre sikt

1. Ställföreträdarutredningen (SOU 2021:36); om/när? Kräver resursökning med cirka 40% enligt SKRs uträkning.

I övrigt är utmaningar och trender desamma på kort och längre sikt.

3. Beskriv nämndens lokalbehov på 1, 5 och 10 års sikt (både tillkommande och avgående lokaler)

1. Med nuvarande samverkansform bedöms lokalerna var väl anpassade för verksamhetens behov. Verksamheten kan hålla sekretessen och har tillgång till två arkiv, vilket krävs då aktiva och avslutade akter ska förvaras särskilt.

4. Beskriv effektiviseringar (ökade intäkter/sänkta kostnader) som är möjliga inom verksamheten. Ange ekonomiska effekter.

1. Nämnden önskar påvisa att en effektivisering har ägt rum när verksamheten utför 20 % mer administrativa uppgifter nu men med samma antal tjänstepersoner, i jämförelse med 2019. Detta har varit möjligt genom att effektivisera handläggningsprocesserna genom rutiner, checklistor samtidigt som verksamheten hålls rättssäker genom ett aktivt kvalitetsledningssystem och internkontroll.
2. Nämndens budget utgörs till cirka 50 % av kostnad för ställföreträdarens arvoden. Hur höga kostnaderna är styrs av aktuellt prisbasbelopp och huvudmännens betalningsförmåga, vilket i sin tur bestäms av föräldrabalkens bestämmelser. Den övriga delen av nämndens budget utgörs av samverkansbudgeten. Av samverkansbudgeten utgörs 87 % av tjänstepersonernas lönekostnader. Övrigt är exempelvis kostnad för kontorsmaterial, verksamhetssystem, licenser och utbildningar. Nämnden finner få möjligheter att, med bibehållen kvalitet, ytterligare kostnadseffektivisera verksamheten.